

LENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta

Nr. 44 (5583)

Sestdien, 1987. gada 11. aprīlī

Maksā 3 kap.

18. APRILĪ —

KOMUNISTISKĀ SESTDIENAS TALKA

Visi strādās pašaizliedzīgi

Komunistiskā darba svētkos aktīvi piedalīsies kolhoza «Zelta vārpa» laudis.

Stīrpās uz lauka kopš rudens glabājas biešu sēklinieki. Tagad ir pienācis laiks stīrpas taisīt valā un atlasīt bojātās bietes. Saimniecībā ir plaši ābeļdarzi, kuriem vajadzīga laba kopšana. Speciālistu vadībā nokaltušos un nosalušos zarus griežīs gan pašu laudis, gan talcinieki no Līvānu 2. vidusskolas. Solās atbraukt trīsdesmit palīgu. Viņi

līdzēs arī novākt akmeņus no tīrumiem.

Lopkopji strādās savās fermās, kops apkārtni, kā arī sarūpēs nākamajai ziemai malkas krājumus. Talkā aktīvi piedalīsies Zundānu tautas nama darbinieki, saimniecības mehānisko darbnīcu kolektīvs. Pavīsam «sarkanajā» sestdienā darbā izeis apmēram 250 cilvēku, tiks sarazota produkcija par 7600 rubļiem, bet 12. piecgādes fondā pārskaitīs 770 rubļus.

L. BIRZNIECE

AGRORŪPnieciskais komplekss: kā bds ar dārzeniem?

Patērētāju biedrības viedoklis

Divos iepriekšējos mūsu laikraksta numuros publicējām materiālus, kuros savu viedokli par dārzeniem izteica rajona agrorūpnieciskās apvienības galvenais agronomis J. Kivlenieks un kolhoza «Rīts» priekšsēdētājs V. Vaivods. Lasījām par grūtībām, kādas ir dārzenju audzētajiem, par pretimnākšanas trūkumu tika izteiktas pretenzijas rajona patērētāju biedrībai un sagādes kantorim. Lai situācija būtu skaidrāka, dosim vārdu patērētāju biedrības valdes priekšsēdētājam Kārlim Neicgalim.

Tātad kolhozā «Rīts» ir neapmierināti ar kārtību, kādā patērētāju biedrība pieņem viņu izaudzēto produkciju, reizēm jāmeklē iespējas precī realizēt kaimiņu rajonos...

Svaigiem dārzeniem veikalā jābūt ik dienas. Savītus salātus un gurķus nevienam nav vēlēšanās pirkt. Taču mēs nevaram panākt šādu kārtību tikai tāpēc, ka no kolhoza «Rīts» produkciju nesapņēmam vis nelieš porcijās un regulāri, bet gan tādos daudzumos, ko vienā vai divās dienās pārdot nav iespējams. Ko lai dara, ja viņi atved pilnu kravas mašīnu un izgāz, sak, lieciet, kur gribat, mēs savu misiju esam izpildījuši.

Negribam piekrist arī tam kolhoza «Rīts» priekšsēdētāja viedoklim, ka patērētāju biedrība nav interesēta iepirkt agros kartupeļus. Līdz šim nekādas problēmas neradās, arī nolemts vienmēr bija labs (agros kartupeļus saņēmam no kolhoza «Zelta vārpa»). Tāpēc nevajag zīlēt kafijas biezumus, bet gan savlaicīgi noslēgt līgumu ar sagādes kantori. Bet tieši līgumos ir noteikti gan piegādes termiņi, gan izklāstīti noteikumi. Mums ir visai rūga pieredze, kad dārzenju audzētāji neiekļaujas termiņos, vilcinās un tikai pašās sezonas beigās cenšas visu izau-

dzēto, kā saka, nogrūst ēdnicām un veikalim. Lai tikai precī varētu piekabināt agro dārzenju nosaukumu...

Gan Preiļu, gan Līvānu iedzīvotāji šopavasara laikam gan jūt, ka abu pilsētu veikalos vēl nav manīti svaigi gurķi. Izskaidrojums diemžēl ir vienkāršs — gurķu nav tāpēc, ka mēs paši rajonā tos neesam izaudzējuši. Nav cerību, ka varēsīm tos iegādāties, piemēram, Rīgas vai Jēkabpils rajonu dārzenju audzētājas saimniecībās. Paši audzē, paši patērē. Kolhozs «Rīts» arī pagaidām nav spējīgs mūsu pieprasījumu apmierināt — trūkst kurināmā, siltumnīcu. Gurķus no šīs saimniecības saņemsim tikai maijā. Godīgi sakot, tiem bija jābūt mūsu galdā jau janvārī, februārī.

Lai situāciju kaut nedaudz uzlabotu, meklējam dažādus risinājumus. Visos pārtikas preču veikalos no mazdārziņu īpašniekiem par līgumcenu iepirk redīsus, salātus, lokus, dilles un citus dārzenus, turpat šo precī arī realizē. Daudziem personīgo dārziņu īpašniekiem izaudzētās ražas pārpalikums, kas reizēm ir tikai pāris kilogrami, vairs nevajadzēs nest uz sagādes kantori vai uz tirgu. Ietaupīsies laiks. Bet pircēji veikalā varēs iegādāties svaigus un kvalitatīvus dārzenus.

Sīkāku informāciju par jauno sadarbības veidu sniegsim rajona laikrakstā, par to stāstīs stendi veikalos. Protams, atbilstoši regulēsīm arī līgumcenas.

Ļoti sāpīgs un nekavējoties risināms ir jautājums par noliktavas — pagraba būvi Līvānos. Patlaban visi Līvāniem vajadzīgie dārzeni no kolhoza «Rīts» vispirms tiek vizināti uz rajona centru, bet pēc fasēšanas atpakaļ uz Līvāniem. Taču ne jau visas kultūras iztur tādu kratt-

šanu. Līdz pircējam nonāk sa-
spiesta un apdauzīta prece. Po-
zītiivs jautājuma risinājums jo
svarīgs ir tirdzniecības uzņē-
mumiem, kuriem Līvānos nav
dārzenju uzglabāšanai derīgu tel-
pu.

Nepieciešamību būvēt nolik-
tu izteicām rajona patērētāju
biedrības pašu biedru pilnvaroto
sapulcē. Mūsu ideju pilnībā at-
balsta arī rajona izpildkomitejas
priekšsēdētājs Jānis Vucēns. Ne-
kavējoties jādomā par projektu
un par celtniecību. Un nevajag
lauzīt galvas par to, kas nolik-
tavai saimnieks. Galvenais, ka
būs kur glabāt bietes un burkā-
nus.

Kopā ar kolhozu «Rīts», iz-
mantojot rajona agrorūpniecī-
skās apvienības atbalstu, ceram
Līvānos uzcelt arī lauksaimniecī-
ības produktu komisijas veika-
lu. Rajona arhitektu grupa jau
izgatavojusi projektu. Tagad, kā
saka, tikai būvēšanas vaina.
Celtniecībā iesaistīsim arī Līvā-
nu rūpniecības uzņēmumus. Ce-
ram, ka mūsu iecere piepildī-
sies.

Dārzenju audzēšana ir ļoti
darbietilpīga nozare. Un nauda
kolhoziem nenāk vis kā pa reni.
Tāpēc arī vairākas saimniecī-
bas, kas agrāk dārzenus audzēja,
tagad ir atteikušās. Bet kolhozs
«Rīts» viens pats nespēs apmie-
rināt arvien pieaugošās rajona
iedzīvotāju vajadzības. Obligāti
ir vajadzīga otra saimniecība,
kas specializētos dārzenkopībā.
Par šādu «dublieri» sāk veido-
ties kolhozs «Vārkava». Tomēr
var strīdēties, vai tas ir labākais
variants, jo saimniecībā nav dar-
baspēka pārpalikuma.

Tāda ir rajona patērētāju bied-
rības valdes priekšsēdētāja K.
Neicgaļa atbilde uz jautājumu:
«Kā būs ar dārzeniem?»

Ko par to saka iedzīvotāji?

L. STRODE

LAUKU DARBU APSKATS

Vai gatavi sējai?

Rajona saimniecībās sācies
sprāgs posms — pavasara lauku
darbi. Vai esam gatavi sējai?

Labāka nekā pagājušajā gadā šo
soziem sagatavotā sēkla, gandrīz
visi sējai nepieciešamais daudzums
ir kondicionēts. Vienīgi kolhozi
«Dzintars» un «Nākotne» vēl nav
pilnībā nodrošināti. Lai iegūtu aug-
stas graudaugu ražas, ļoti svarīgi,
ka zemē tiek guldīta tikai pirmās
augstākajai kategorijai. Šis ir par
pieciem procentiem labāks rādītājs
nekā pagājušajā pavasarī. Simtpro-
centīgi uzdevumu izpildījuši Dzer-
zīnska, K. Marksa un kolhoza
«Krasnij Oktjabrj» kolektīvi. Toties
kolhozā «Rīts» pirmajai klasei at-
bilst tikai 25, bet «Dubnā» — 32
procenti sējamateriāla.

Sākta sēklas kodināšana, ilgi ka-
vējas Dzerzīnska kolhozā, «Vārka-
vā», «Dubnā», K. Marksa, Raiņa,
Oškaina, Kirova kolhozos un «Zelta
vārpa». Labus tempus sasnieguši
kolhoza «Krasnij Oktjabrj» (moko-
lināti 23 procenti sēklas) un Le-
vina kolhoza laukopji (17 procen-
ti). Lielāku aktivitāti arī pārējās
saimniecībās!

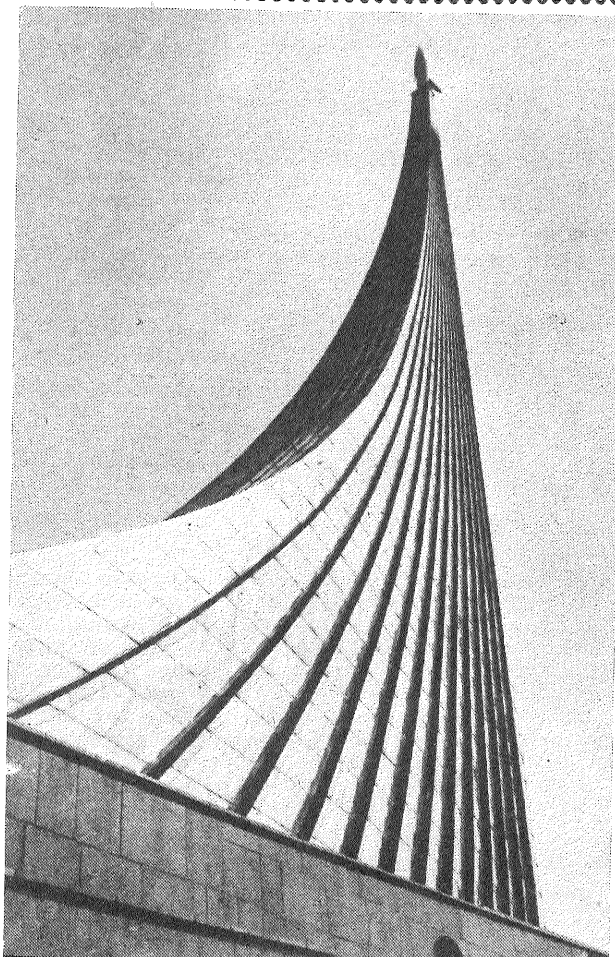
Visur sastādīti pavasara lauku
darbu grafiki, zināmi plāna uzde-
vumi. Visu vasarāju sēja rajonā
veicama devīnpadsmit dienās, bet
graudaugi jāiesēj septiņpadsmit
dienu laikā. Kartupeļu stādīšanai
un līnu sējai pēc plāna atvēlētas
astonas dienas. Paredzēts, ka rajonā
pavasara darbos piedalīsies 998
traktori.

Protams, lauku laudim palīgā
nāks arī šefi no rajona pilsētām
un Rīgas pilsētas Lenina rajona
rūpniecības uzņēmumiem. Uz kolho-
ziem un padomju saimniecībām
talkā solās atbraukt 16 mehanizato-
ri, 33 metinātāji atslēdznieki un
vairāk nekā 500 palīgstrādnieku.
Strādās arī seši desmiti audzēkņi
no Jaunaglonas 58. profesionāli
tehniskās vidusskolas un četrdesmit
studenti no Latvijas Lauksaimniecī-
bas akadēmijas. Darbaspēka būs
pietiekami, tāpēc vajadzīga laba
organizācija.

Jau skaidrs, ka pavasaris ir vēls.
Tāpēc sēja būs jāveic pēc iespējas
īsākos termiņos, bet tas prasīs lie-
tiskumu un disciplīnu.

A. OSTROVSKIS,
rajona agrorūpnieciskās apvienī-
bas galvenais dispečers

12. aprīlis —
Kosmonautikas diena

MASKAVA. Obelisks «Kosmosa iekarotājiem» pie PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādes.

TASS fotohronika

RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES
IZPILDKOMITEJAS

LĒMUMS № 95

PAR RAJONA VĒLĒŠANU KOMISIJAS IZVEIDOŠANU
PREIĻU RAJONA TAUTAS TIESAS
TAUTAS TIESNEŠU VĒLĒŠANĀM

Saskaņā ar Latvijas PSR Likuma par Latvijas PSR rajonu (pilsētu) tautas tiesu vēlēšanām 27. pantu rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja nolēma izveidot rajona vēlēšanu komisijas Preiļu rajona tautas tiesas tautas tiesnešu vēlēšanām šādā sastāvā:

Komisijas priekšsēdētāja Jeje-
na Arefija m. Podskočija — no
Latvijas KP Preiļu rajona orga-
nizācijas.

Komisijas priekšsēdētāja viet-
nieks Jānis Pēteris d. Kupris —
no M. Gorkija kolhoza kolhoz-
niekiem.

Komisijas sekretāre Terēza
Stāņslava m. Gžibovska — no
rajona tautas izglītības nodaļas
darbinieku kolektīva.

Komisijās locekļi:
Ra'sa Nikolaja m. Afanasjeva
— no sovhoza «Rušona» strād-
nieku kolektīva;

Matrjona Ivana m. Vilcāne
— no agrofirmas «Krasnij Ok-
tjabrj» Preiļu līnu fabrikas strād-
nieku kolektīva;

Valērijs Alfons d. Jonāns
— no Oškaina kolhoza kolhoz-
niekiem;

Bronislavs Jāzeps d. Latzāns
— no Kirova kolhoza kolhoznie-
kiem;

Zigmunds Jūlijs d. Kolalis
— no Līvānu EMBK strādnieku
un inženiertehnisko darbinieku
kolektīva;

Tatjana Sergeja m. Ljova —
no centrālās rajona slimnīcas
medicīnas darbinieku kolektīva;

Ivans Bronislava d. Skutelis
— no «Lauktechnikas» rajona
apvienības autotransporta uzņē-
muma strādnieku kolektīva;

Inta Jāņa m. Utināne — no
rajona sadzīves pakalpojumu
kombināta kolektīva.

Izpildkomitejas priekšsēdētājs
J. VUCĒNS

Sekretārs V. GERTMANIS

Dabai nav slikta laika

Nav launuma bez labuma. Tā va-
rētu nosaukt situāciju, kādā šogad
izveidojusies palu ziņa. Pirms to
sākuma speciālistu prognozes ska-
nēja satraukti. Un tam bija no-
pietns pamats. Jau sen nebija pie-
redzēta tik auksta un ilga ziema.
Taču daba, it kā atvainodamās par
savām nesenojamām izdarībām, pava-
sārī radīja, pēc hidroloģu domām,
ideālu situāciju mierīgai palu ūde-
ņu aizplūšanai. Sals, kas iestājās
naktīs, un zemā temperatūra dienā
paveikusi vērtīgu darbu. Intensīva
ledus un sniega kušana mūsu re-
publikā nenotika.

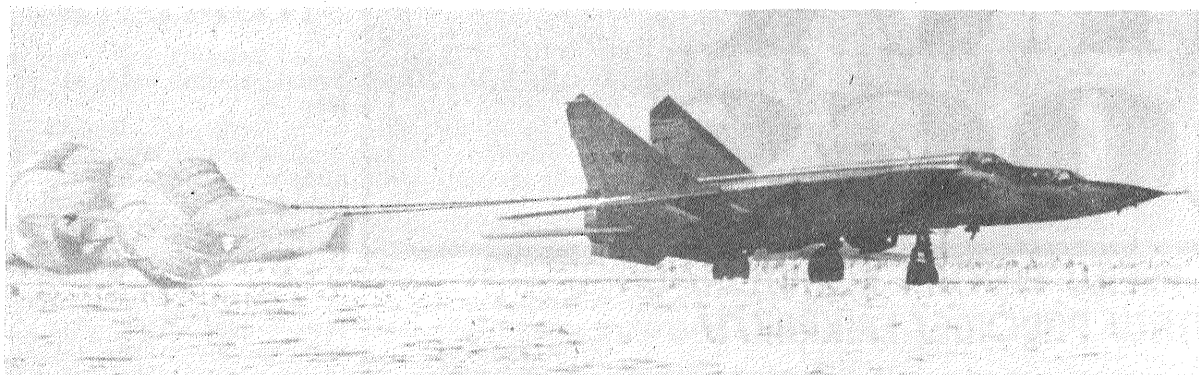
Bez sevišķiem nepatīkamiem pār-
steigumiem ledus izgāja Latvijas
rietumu upēs. Tikai Gauja un Dau-
gava vēl mostas no ziemas miega.
Ledus izgājis pie Krāslavas un
Daugavpils, upe no tā atbrīvojusies
arī posmā no Līvāniem līdz Plavi-
nām, aiznesot ledus uz hidroelektro-
stacijas ūdenskrātuvi, kur tas vairs
nav tik bīstams. Ūdens celsnās
turpinās, bet pats bīstamākais jau
ir aiz muguras. Situācija Daugavā
uzlabojas arī Rīgas apvienības
«Sarkanais kvadrāts» rajonā, kur
nācās darboties spridzinātājiem.
Ar veiksmu palīdzību pakāpeniski
tika iztirīta Lielupes grīva un no-
drošināta ledus iziešana Rīgas jūras
līcī.

Visas hidroloģu prognozes par
ledus iešanas sākumu un iespēja-
majiem sastrēgumiem ir attaisnoju-
šas. Bet ekstremālās situācijas ne-
radās arī tāpēc, ka cilvēki visur
paliem bija sagatavojušies. Opera-
tīvi un prasīgi rīkojās spridzinā-
tāji, laikus tika izdarīta ledus uz-
laušana upēs. Lai gan pats bīsta-
mākais periods ir garām, lauties
bezrūpībai nedrīkst.

A. SOKOLOVS,
LATINFORM korespondents

12. aprīlī — Pretgaisa aizsardzības karaspēka diena

Rit padomju tauta un tās Bruņotie Spēki atzīmēs Pretgaisa aizsardzības karaspēka dienu.

Pretgaisa aizsardzības karaspēka vēsture ir nesaraunājami saistīta ar mūsu Dzimtenes vēsturi, ar Padomju Bruņoto Spēku varonīgo cīņas ceļu. Sodien pretgaisa aizsardzības karaspēks apgādāts ar pirmklasīgu tehniku un aprūpējumu. Tā pamatsastāvu veido aviācijas daļas, zenittraķešu karaspēka daļas, kas izceļas ar savu varenību, radiolokācijas kompleksi un automatizētās pārvaldes sistēmas.

Dienu un nakti, jebkurā gadalaikā pretgaisa aizsardzības karavīri stāv mūsu sociālistiskās Tēvzemes robežu sardzē. Būdami uzticīgi V. I. Leņina novēlējumiem, Komunistiskajai partijai un padomju tautai, viņi arī turpmāk droši sargās Dzimtenes gaisa robežas, garantēs padomju cilvēku mierīgo jauniecsmes darbu.

ATTELA: Ildojums noslēdzies.

TASS fotohronika

Rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas

LĒMUMS № 94

par kopēju vēlēšanu iecirkņu izveidošanu

vietējo Tautas deputātu padomju un tautas tiesu vēlēšanām

Saskaņā ar Latvijas PSR Likuma «Par Latvijas PSR vietējo Tautas deputātu padomju vēlēšanām» 15. pantu un ar Latvijas PSR Likuma «Par rajonu (pilsētu) tautas tiesu vēlēšanām» 18. pantu Preiļu rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja nolemj:

izveidot šādus kopējus vēlēšanu iecirkņus Latvijas PSR vietējo Tautas deputātu padomju un tautas tiesu vēlēšanām:

AGLONAS VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 1

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Aglonas padomju saimniecības 4., 5., 6., 7. brigāžu apdzīvotās vietas, kā arī Aglona, Aglonas Madelāni, Krivošeji, Zaikovščina, Skudru Grebeži, Marjanova un Livdāni.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Aglonas ciema kultūras nams.
Balsošanas vieta — Aglonas ciema kultūras nams.

AIZKALNES VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 2

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Raiņa kolhoza apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Aizkalnes ciema Tautas deputātu padomes izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Aizkalnes ciema izpildkomiteja.

ANCVERINU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 3

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Salenieku pansionāta teritorija.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Salenieku pansionāta kantoris.

Balsošanas vieta — Salenieku pansionāta kantoris.

VANAGU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 4

Vēlēšanu iecirknī ietilpst kolhoza «Dubna» 1. ražošanas iecirkņa apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Vanagu astoņgadīgā skola.

Balsošanas vieta — Vanagu astoņgadīgā skola.

VĀRKAVAS VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 5

Vēlēšanu iecirknī ietilpst kolhoza «Vārkava» apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Vārkavas ciema padomes izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Vārkavas ciema klubs.

GAILIŠU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 6

Vēlēšanu apgabālā ietilpst Rušonas padomju saimniecības Gailiņu ražošanas nodaļas apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Rušonas padomju saimniecības Gailiņu ražošanas nodaļas kantoris.

Balsošanas vieta — Rušonas padomju saimniecības Gailiņu ražošanas nodaļas kantoris.

GALĒNU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 7

Vēlēšanu iecirknī ietilpst M. Gorkija kolhoza apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Galēnu ciema padomes izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Galēnu ciema kultūras nams.

JERSIKAS VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 8

Vēlēšanu iecirknī ietilpst kolhoza «Rīts» apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Jersikas ciema padomes izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Jersikas ciema padomes izpildkomiteja.

LIVĀNU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 9

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Rīgas iela (mājas no Nr. 1 līdz Nr. 29 ieskaitot), Fabrikas, Celniecības, Parka, Krasta, Upmalas, Liepu, Preiļu, Lāčplēša, Dzelzceļa, Komjaunatnes, Rožu, Rūpniecības un Stirnu ielas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Livānu kūdras fabrikas pārvalde.

Balsošanas vieta — Livānu kūdras fabrikas pārvalde.

LIVĀNU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 10

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Rīgas iela (mājas no Nr. 30 līdz Nr. 120 ieskaitot — pāru numuri, mājas no Nr. 31 līdz Nr. 89 ieskaitot — nepāru numuri).

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Livānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas klubs.

Balsošanas vieta — Livānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas klubs.

LIVĀNU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 11

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Daugavas, Jersikas, Sporta, Zemgales, Andreja Pumpura, Avotu, Meža, Atpūtas, Saules, Kosmonautu, Griņas, Raiņa, Zaļā, Padomju un Bledrības ielas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Livānu stikla fabrikas klubs.

Balsošanas vieta — Livānu stikla fabrikas klubs.

LIVĀNU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 12

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Lauku, Oškalna, Livānu, Blaumana, Padomju Armijas, Robežu, Jelgavas, Krustpils, Pionieru, Smilšu, Upes, Krišjāņa Valdemāra, Kuldīgas, Strēlnieku, Brīvības, Stadiona, Liču, Dubnas, Uzvaras, Latgales, Vidzemes, Draudzības, Siguldas, Rēzeknes, Alejas, Kolhozu, Puķu un Strazdu ielas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Livānu 1. vidusskolas aktu zāle.

Balsošanas vieta — Livānu 1. vidusskolas aktu zāle.

LIVĀNU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 13

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Rīgas iela (mājas no Nr. 128 līdz Nr. 306 ieskaitot — pāru numuri, mājas no Nr. 95 līdz Nr. 307 ieskaitot — nepāru numuri), 5. Augusta, Kalnu, Lārčenko, 9. Maija, I. Sudmaļa, Gvardes, Ezera, Tautas, Oktobra un Kurzemes ielas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Preiļu 21. pārvietojamās mehanizētās kolonnas klubs.

Balsošanas vieta — Preiļu 21. pārvietojamās mehanizētās kolonnas klubs.

LIVĀNU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 14

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Livānu zonālās slimnīcas teritorija. Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Livānu zonālās slimnīcas sarkanais stūrītis.

Balsošanas vieta — Livānu zonālās slimnīcas sarkanais stūrītis.

OŠKALNA VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 15

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Oškalna kolhoza 3. ražošanas iecirkņa apdzīvotās vietas, kā arī 2. ražošanas iecirkņa apdzīvotās vietas Skrebēli, Gercāni, Stikāni, Lāčkāji, Soltumi.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Pēternieku kultūras nams.

Balsošanas vieta — Pēternieku kultūras nams.

PELEČU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 16

Vēlēšanu iecirknī ietilpst K. Marksa kolhoza apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — K. Marksa kolhoza kantoris.

Balsošanas vieta — Peleču ciema kultūras nams.

PREIĻU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 17

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Košukova, Leņina, A. Paulāna, Sporta, Jelgavas, I. Sudmaļa, Jauna, Dārzu, Saules, Miera, Kosmonautu, Kalnu, Komjaunatnes, Ventspils, Orlova, Mehaniķu, 1. Maija, Daugavpils un A. Upiša ielas un Raiņa bulvāris.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Preiļu pilsētas izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Preiļu rajona izpildkomitejas sēžu zāle.

PREIĻU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 18

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Rēzeknes, Brīvības, Rīgas, Zaļā, Skolas, Padomju Armijas, Livānu, Ludzas, Nākotnes, Celnieku, Plavīnu, Atpūtas, Cēsu, Bērzu, Bauskas, Vidzemes, Varakļānu, Talsu, Latgales, Viļānu, Rožu, Tirdzniecības, Lauku, Kārsavas, Valmieras un Kooperatīva ielas un Pionieru laukums.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Preiļu pilsētas izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Preiļu kooperatīvā profesionālā tehniskā vidusskola.

PREIĻU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 19

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Preiļu centrālās rajona slimnīcas teritorija.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Preiļu centrālās rajona slimnīcas sarkanais stūrītis.

Balsošanas vieta — Preiļu centrālās slimnīcas sarkanais stūrītis.

PREIĻU CIEMA VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 20

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Leņina kolhoza apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Leņina kolhoza kantoris.

Balsošanas vieta — Leņina kolhoza kantoris.

RAUNIESU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 21

Vēlēšanu iecirknī ietilpst kolhoza «Nākotne» apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Rauniešu ciema padomes izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Rauniešu ciema padomes izpildkomiteja.

RIEBIŅU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 22

Vēlēšanu iecirknī ietilpst agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» ar Darba Sarkanā Karoga ordeni apbalvotā kolhoza «Krasnij Oktjabrj» apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Riebiņu ciema padomes izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Riebiņu ciema padomes izpildkomiteja.

ROŽKALŅU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 23

Vēlēšanu iecirknī ietilpst kolhoza «Dzintars» apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Rožkalnu ciema bibliotēka.

Balsošanas vieta — Rožkalnu ciema kultūras nams.

ROZUPES VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 24

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Oškalna kolhoza 1. ražošanas iecirkņa apdzīvotās vietas un 2. ražošanas iecirkņa apdzīvotās vietas Mālkalni, Mālnieki, Svirskī, Mežancāni, Rusiņi, Gulbinski, Vilmenteši un Babri.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Oškalna kolhoza kantoris.

Balsošanas vieta — Oškalna kolhoza kantoris.

RUDZĒTU VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 25

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Rudzātu padomju saimniecības apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Rudzētu ciema padomes izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Rudzētu vidusskola.

RUSONAS VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 26

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Rušonas padomju saimniecības Kastīres un Kategrādes ražošanas nodaļu apdzīvotās vietas, kā arī Jaunaglonas 58. PTV mācību saimniecība.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Rušonas ciema padomes izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Rušonas ciema padomes izpildkomiteja.

SAUNAS VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 27

Vēlēšanu iecirknī ietilpst kolhoza «Sarkanā ausma» apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — kolhoza «Sarkanā ausma» kantoris.

Balsošanas vieta — kolhoza «Sarkanā ausma» kantoris.

SILAJĀNU

VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 28

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Suvorova kolhoza apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Suvorova kolhoza kantoris.

Balsošanas vieta — Silajānu ciema kultūras nams.

SMELTERU

VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 29

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Dzeržinska kolhoza apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Dzeržinska kolhoza kantoris.

Balsošanas vieta — Salas astoņgadīgā skola.

SILUKALNA

VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 30

Vēlēšanu iecirknī ietilpst kolhoza «Sīlukalns» apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Upenieku ciema kultūras nams.

Balsošanas vieta — Upenieku ciema kultūras nams.

STABULNIEKU

VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 31

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Kirova kolhoza apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Kirova kolhoza kantoris.

Balsošanas vieta — Stabulnieku ciema kultūras nams.

TURKU

VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 32

Vēlēšanu iecirknī ietilpst kolhoza «Zelta vārpa» apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Turku ciema padomes izpildkomiteja.

Balsošanas vieta — Zundānu klubs.

UPMALAS

VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 33

Vēlēšanu iecirknī ietilpst kolhoza «Dubna» 2. ražošanas iecirkņa apdzīvotās vietas.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — kolhoza «Dubna» kantoris.

Balsošanas vieta — Vārkavas vidusskola.

JAUNAGLONAS

VEĒŠANU IECIRKNIS Nr. 34

Vēlēšanu iecirknī ietilpst Aglonas padomju saimniecības 2. un 3. brigāžu apdzīvotās vietas, kā arī apdzīvotās vietas Misāni, Brīveri, Jonāni, Cuknāni, Kavāļi, Meža Ūkini, Zgajevski, Ezera Ūkini, Lučkini, Cegelņa, Kamenca un Jaunaglonas 58. PTV.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas atrašanās vieta — Jaunaglonas 58. PTV.

Balsošanas vieta — Jaunaglonas 58. PTV.

J. VUCENS,

rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs

V. GERTMANIS,

rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas sekretārs

Rit II Vissavienības tautas daiļrades festivāls

Dzied un dejo Valkā...

Palu straumes projām nes ziedu. No Līvāniem, Preiļiem, Jasmuižas, Pelēciem, Riebiņiem... Un iedziedāt, iedējojot pavasari mums itin draudzīgi un skahīgi palīdzēja pašdarbības mākslas tradīcijām bagātais Valkas rajons. Valcēnieši šurp atveda un apliecināja savu mīlestību uz dziesmu, deju, teātri. Valkas diena Preiļos nebija mirkļa sasaukšanās ar attālo Vidzemes novadu. Dzīmusi jauna tradīcija — tuvāk iepazīt novadu kultūru, iespēju robežās arī saimnieciskās un ekonomiskās problēmas.

Vai sestdien daudz uzzinājām, izjutām par Valkas rajona iedzīvotāju vaļasprieku — pašdarbību? Jā. Gan tiekoties ar Smiltenes pilsētas kultūras nama Tautas deju ansambli «Ieviņa» Aglonas kultūras namā, gan noskatoties Tautas teātra izrādē Līvānu stikla fabrikas kultūras namā, gan tiekoties ar pašdarbniekiem no Valkas, Trikātas, Strenčiem, Ergemes, Blomes, Grundzāles, Krikiem, apmainoties domām ar vadošajiem Valkas rajona partijas, Tautas deputātu padomju izpildkomiteju, kultūras darbiniekiem. Kopā ar pašdarbības kolektīviem pie mums viesojās partijas Valkas rajona komitejas sekretāre Ilze Bite, pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāja Lita Laganovska, ciemu izpildkomiteju priekšsēdētāji, partijas un komjaunatnes pirmorganizāciju sekretāri.

Tā nebija viena liela sabraukšana Preiļos, te dzima svētki, pēc kuriem mēs ar vērtīgāku skatu uzliksim sava rajona veikumu. Un gan jau kādam no mūsu kultūras darba organizatoriem vai pulciņu vadītājiem radīsies spīta rīciens — kļūt par paš-

darbnieku dvēseli. Kā tas izdevies, piemēram, Smiltenes «Ieviņas» vadītājai Ievai Adavičiai vai kultūras nama direktorei, Nopelniem bagātajai kultūras darbiniecei Velta Kalvelei.

Mūsu rajona pašdarbības kolektīvi viesus no Valkas sagaidīja Līvānos. Jasmuižā notika pirmā iepazīšanās ar Valkas rajona pašdarbības kolektīvu vadītājiem. Runāja partijas Preiļu rajona komitejas otrais sekretārs Pjotrs Romanovs, rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks Mihails Mihailovs, rajona kultūras nodaļa vadītāja Monika Livdāne. Arī viesi — partijas Valkas rajona komitejas sekretāre Ilze Bite un kultūras nodaļas vadītāja M. Magone.

Pēc iepazīšanās ar J. Raiņa muzeju viesi sniedza sešus koncertus un teātra izrādes Līvānos, Preiļos, Aglonā, Upeniekos, Riebiņos, Stabulniekos. Pirms koncertiem viņiem bija iespēja iepazīties ar Jaunaglonas 58. profesionāli tehnisko vidusskolu, pabūt padomju saimniecības «Ag-lona» piļu fermā. Savukārt tos pašdarbniekus, kuri koncertēja agrofirmā «Krasnij Oktjabrj», ar saimniecības sasniegumiem un iecerēm iepazīstināja firmas ģenerāldirektors, Sociālistiskā Darba Varonis Romualds Kavinskis. Bija arī ekskursijas uz Līvānu stikla fabrikas muzeju, uz Pelēču dzirnavām.

Mums šī bija pirmā iepazīšanās ar vidzemnieku kultūras tradīcijām. Draudzības diena izvērtās skaista. Tā turpinās. Sodiens Valkas rajonā viesojas mūsu pašdarbības kolektīvi.

A. ILJINA

Aivars Trēziņš — Valkas rajona kultūras nama pilsētas kapeļas vadītājs:

— Esam visjaunākais Valkas kultūras nama pašdarbības kolektīvs. Agrāk spēlējām dažādos estrādes kolektīvos, taču nācām pie slēdziena, ka estrāde lai paliek jaunajiem. Solīdāka vecuma mūziķiem tomēr labāk iederas šāds muzicēšanas veids.

Preiļiešiem rādījām to, ko spējam apgūt kolektīva pastāvēšanas piecos mēnešos. Spēlējām tautas mūziku nevis tikai kapeliskā manierē, bet vairāk vokāli. Dziedam vairākbalsīgi.

Instrumenti ir sagādāti (censāmies pieturēties pie tautas mūzikas instrumentiem), iespējams, šīs un iedziedājušies esam. Mēnesī kolektīvs uzstājas 9 — 10 reizes. Gatavojam koncertprogrammu, jo pagaldām vairāk gan bijām deju mūzikas ansambļis. Kolektīvam ir arī otrs vadītājs — Edmunds Mednis.

Velta Kalvele — Smiltenes kultūras nama direktore, Nopelniem bagātā kultūras darbiniece:

— Parastī saka: visa Smiltene dejo... Gluži tā vis nav, taču pašdarbība mūsu pusē ir sakopojusi. Pateicoties tam, ka kultūras namā ir enerģiski kolektīvu vadītāji. Lepojamies ar saviem četriem Tautas kolektīviem. Ipašs gandarījums ir par Tautas deju ansambli «Ieviņa». Tajā dejo ap 90 dažāda vecuma pašdarbnieku: pamatsastāvā 50, pārējie — studijā. Par tik dejniekiem smiltenieši kļuva tad, kad kolektīva vadītājas rūpes uzņēmās Ieva Adaviča. Aizvadītajos republikas Dziesmu un deju svētkos «Ieviņa» izcīnīja otro vietu. Deju kolektīvam ir patiesa autoritāte.

Mums bieži jautā: «Vai vecāki ir ieinteresēti, lai viņu bērni deļotu, dziedātu?» Jā. Kultūras namā bieži atskan telefona zvani. Vecāki interesējas par bērnu uzciņu mēģinājumiem, lūdz, lai uzņemam kolektīvos. «Ieviņā» grib deļot daudzi.

Tagad mūsu kultūras nama durvis ir atvērtas no astoņiem rītā līdz vēlam vakaram. Jo pie mums sanāk pusotra tūkstoša pašdarbnieku. (Smiltene dzīvo aptuveni 5 tūkstoši cilvēku.) Sākot ar bērnu ansambli «Bītīte» un beidzot ar darba veterānu kori.

Ļoti liela ir atšķirība starp tiem jauniešiem, kuri ir mūsu pašdarbnieku pulkā un kuri ir tikai tā dēvētā diskotēku publika. Vecāki to ir sapratuši un pareizi novērtējuši. Protams, ne bez pulciņu vadītāju pūlēm. Jā, par pulciņu vadītājiem. Mūsu kultūras namā nav neprasmīgu vai viduvēju pulciņu vadītāju. Mēs tādus vienkārši neturam.

Problēmas kultūras darba organizēšanai ir arī mums. Vēl ne visas iestādes un uzņēmumi atbalsta. Tomēr daudz ir tādu vadītāju, kuri pareizi novērtējuši kultūras nama lomu un uzdevumus iedzīvotāju brīvā laika organizēšanā.

Aglonas ciema kultūras namā deļo Smiltenes «Ieviņa».

Hilda Nikitina — Strenču Tautas teātra režisore:

— Strenči ir ciemats ar 1800 iedzīvotājiem. Un 41 ir Tautas teātra aktieris. Valkas rajonā ir bagātas un senas pašdarbības teātra tradīcijas. Tās, varētu teikt, sākušās gadsimta sākumā. Mūsu teātris gan nodibinājās tikai 1947. gadā. Tautas kolektīva nosaukumu izcīnījām 1973. gadā. Kolektīvu vadu kopš 1962. gada, bet kā pašdarbības aktīse darbojos jau kopš 1948. gada.

Iestudējam mūsdienu padomju autoru darbus, ārzemju klasiku. Katra izrāde ir mūsu kolektīva un visa ciemata svētki. Ļoti labi un atsaucīgi mūsu kolektīva uzstāšanās uzņem Rīgā, Valmierā un citās republikas pilsētās. Preiļu pusē uz Pelēciem mūsu pašdarbības aktieri atveda R. Blaumaņa «Pazudušo dēļu». Ļoti ceram, ka šī pirmā tikšanās ar jūsu skatītāju nebūs pēdējā.

Visjaunākajiem Valkas dienu viesiem tik neparasta likās lat-gališu izlokšne, ka ar folkloras ansambļa sievietēm gribējās parunāt vēl un vēl.

J. SILICKA foto

ANKETAS DATI LIECINA

Nenosaukšu visus jautājumus, kuri tika ietverti anketā un adresēti 7. — 8. klašu skolēniem. Aplūkošu tikai galvenos notikumus. Konkrēti: atbildes uz pašiem galvenajiem jautājumiem, jo tās dod iespēju uzzināt, kādi ir mūsu skolas audzēkņu uzskati par reliģiju un ar to saistītiem rituāliem, noskaidrot pozitīvās tendences un trūkumus zinātniski atēstiskās audzināšanas darbā.

Uzsvēršu, ka šādu skolēnu anketēšanu organizējam klasēs no mācībām brīvajā laikā, pamatojoties uz pilnīgas brīvprātības principu. Vārdu sakot, ikvienam skolēnam bija tiesības atbildēt vai neatbildēt uz anketās uzdotajiem jautājumiem, rakstīt «jā» vai «nē», vai arī plašāk izklāstīt savus spriedumus.

Atzīstami, ka aptaujāto skolēnu vidū nebija tādu, kuri vien-

aldzīgi atbildētu pasniegto anketu. Vēra nemams arī tas fakts, ka visi audzēkņi atbildēja uz jautājumiem atklāti un neslēpa savu izpratni par reliģiju un tās antzinātnisko būtību.

Uz jautājumu, kāda loma reliģijai ir cilvēku dzīvē, — atbildes bija dažādas. 70 procenti aptaujāto skolēnu šo pagātnes palieku, kura saglabājusies cilvēku apziņā, vērtēja kritiski. Pārējie 30 procenti pāda savu vienaldzību attieksmē pret reliģiju un izteica domu, ka tai nav ne mazākās nozīmes cilvēka dzīvē.

Secinu, ka daļu skolēnu, kuri ienem, ja tā var teikt, indiferentu nostāju, nepieciešams ieinteresēt un pievērst viņu uzmanību reliģijas kritikai. Jo vairāk tādēļ, ka uz jautājumu, vai ir nepieciešams aktīvi cīnīties pret reliģiozītāti, tikai puse aptaujāto

skolēnu atbildējusi apstiprinoši. Papildus informāciju pārdomām sniedza desmit no simts aptaujāto (procentuālajās attiecībās) atbildes uz jautājumiem par

PAR ATEISMA TEMĀM

reliģisko svētku un rituālu jēgu un nolūku. Dažreiz bērni, kuri nāk no ticīgo ģimenēm, arī paši piedalās šajos rituālos, taču nepiešķir tam nekādu īpašu nozīmi. Tātad secinājums ir vienoizīmīgs: skolēnu apziņā «jāpāceļ» līdz līmenim, kad sāk veidoties kritiska attieksme pret reliģiju.

Iepazīnušies ar minētās aptaujas datiem, skolas pedagogi vienbalsīgi atbalstīja domu, ka zinātniski atēstiskās audzināšanas darbu audzēkņu vidū nepieciešams veikt vēl daudz labāk nekā

līdz šim. Un tas ir likumsakarīgi: skolu reformas materiālos ir norādīts, ka vienlaikus ar zināšanām mācību priekšmetos nepieciešams sniegt skolēniem arī skaidrus materiālistiskus priekšstatus, prast izklāstīt viņiem atēstiskos uzskatus, izskaidrot dabā un sabiedrībā vērojamas parādības, rīkoties saskaņā ar mūsu pasaules uzskata principiem.

Tāpēc audzināšanas stundās skolotāji risina ar saviem audzēkņiem valsrīdīgu sarunu par dzīves jēgu, kritiski vērtē un atmasko mānticību un aizspriedumus. Pulciņu nodarbībās pielieto dažādas interesantas un saprotamas skolēnu idejiski politiskās audzināšanas darba formas.

Skolā regulāri iznāk sienasavīze «Jaunais ateists», tiek organizētas atēstiska rakstura grāmatu izstādes, notiek disputi, kuros apspriežam šai tematikai vērtīto populārzinātnisko literatūru un

daiļliteratūru. Skolēnu vidū pozitīvas atsauksmes guva 8. klases skolniece I. Mežinskas nolasītais referāts, kuru sagatavot viņai palīdzēja bioloģijas skolotāja H. Mazure. Meitene pastāstīja par to, kā cilvēks pārveido dzīvo dabu. Tikpat interesants bija arī Z. Stepānes referāts par kosmosa apgūšanu un izpēti.

Nobeigumā gribu piebilst, ka ar zinātniskā ateisma propagandu sāku nodarboties nesen, tāpēc vēl neesmu apgūvisi visas šai sarežģītajā darbā nepieciešamās iemaņas. Būšu pateicīga rajona skolotājiem, ja, izlasījuši presē šo materiālu, viņi dos man padomu, kā turpmāk paaugstināt skolēnu atēstiskās audzināšanas darba līmeni atbilstoši PSKP XXVII kongresa lēmumu prasībām.

G. STREĻČUKA,

Gailišu astongadīgās skolas skolotāja, atēstiskā pulciņa vadītāja

Problema gaida risinājumu

Ko atstāsim mantojumā?

Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā pieminekļi kalpo zinātnes, tautas izglītības un kultūras attīstības, padomju patriotisma jūtu veidošanas un darbaļaužu idejiski tikumiskās un estētiskās audzināšanas mērķiem.

Pieminekļu aizsardzība ir svarīgs valsts iestāžu un sabiedrisko organizāciju uzdevums. Saudzīga attieksme pret vēstures un kultūras pieminekļiem ir katra PSRS pilsoņa patriotiskais pienākums.

(No Latvijas PSR likuma «Par vēstures un kultūras pieminekļu aizsardzību un izmantošanu»)

No skolas laikiem mēs zinām, ka mūsu rajons ietilpst Latgales kultūrvēsturiskajā novadā. Tas bijis viens no senāk un biežāk apdzīvotajiem, sociāli ekonomiskajā un kultūras ziņā attīstītākajiem apvidiem tagadējās Latvijas teritorijā. 12. — 13. gadsimtos seno latgaļu Jersikas valsts centrs. Pēc tam — vācu, poļu un krievu carisma jūgs. Izdzīvoti šķiriskie, nacionālie un garīgie spaidi. Tātad vēsture un laiks ir atstājuši savas zīmes arī mūsu zemē.

Valsts aizsardzībā pie mums nemti 18 vēstures pieminekļi, 71 arheoloģijas pieminekļi (19 pilskalni, 42 senkapi, 5 apmetnes, 1 senpilsētas vieta, 4 kulta vietas), 26 arhitektūras un 4 tautas celtniecības pieminekļi, 275 mākslas un 14 dabas pieminekļi.

Rajonā ir 7 objekti ar republikas nozīmes pieminekļa statusu. Tie ir Aglonas un Rušonas katoļu baznīcas un klostera komplekss, Bērzgales (Biržgalu) katoļu baznīca ar zvanu torni, Jersikas pareizticīgo baznīca, Gorneješu (Gurniešu) kapliņa ar vārtiem un diviem krucifiksiem, divas zemnieku sētas Rauniešu ciema «Sultēs» un Preiļu muižas apbūves komplekss ar parku. Bez tam jāpatur prātā, ka rajonā ir krietns skaits vietējās no-

zīmes pieminekļu, kuru vērtība bieži vien nav mazāka kā republikas sarakstā iekļautajiem.

Kultūras ministrijas Muzeju un kultūras pieminekļu zinātniskās pētniecības padomes darbinieki, apsekojot republikas nozīmes arhitektūras pieminekli — Preiļu muižas pili, konstatēja, ka rekonstrukcijas projektā, kura realizācija uzsākta 1983. gadā, pielautas vairākas būtiskas kļūdas. Rekonstrukcijas projekts nav saskaņots ar LPSR Kultūras ministriju, tādēļ šobrīd radusies situācija, ka darbu gaitā praktiski ir iznīcināta vecā interjera apdare un plānojums. Pirms būvdarbu uzsākšanas nav veikta pieminekļa vēsturiski arhitektoniskā izpēte un fiksācija, līdz ar to ir neatgriezeniski zaudētas lielas mākslinieciskas un arhitektoniskas vērtības.

Lai tālākajā darbu gaitā nepieļautu jaunas kļūdas, Kultūras pieminekļu restaurācijas un projektēšanas kantorī jāpasūta fasāžu izpētes un fasāžu restaurācijas projekts.

Izmantojot pili mūsdienai vajadzīgām, tā piemērojama funkcijām, kas neapdraud pieminekļa tālāku pastāvēšanu. No šī viedokļa ir nepieļaujama telpu izmantošana DOSAAF pulciņu nodarbinātām, jo militarizētie sporta veidi ir saistīti ar dinamiskām

darbībām, kuras apdraud ēkas konstrukcijas.

Secinājums. Nākamajam paaudzēm tiks saglabāts tikai pils ārējais veidols. Ja vien savlaicīgi (?) būs pasūtīts fasādes rekonstrukcijas projekts. Ja vien tas konsekventi tiks realizēts. Ja vien tautas izglītības nodaļai, kuras bilancē pēdējos gadus atrodas šī ēka, izdosies apzināt sevi kā tās saimnieku un īstenu mantinieku, ko līdz šim neprata (drīzāk gan — negribēja) tās iepriekšējie apsaimniekotāji. Ja vien lietus un vēji neizdarīs savu posta darbu ātrāk. Ja...

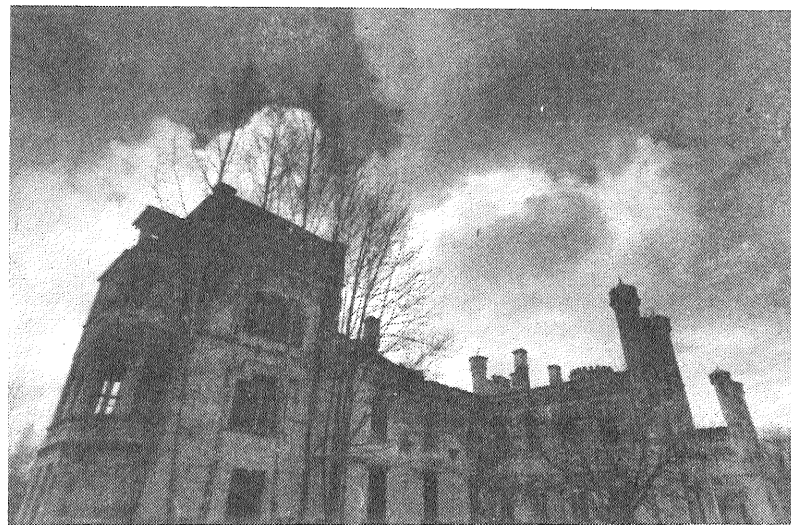
Jādomā arī par vecā zirgu stalla likteni. Saimnieka šai celtnē nav. Bet varbūt tas ir pilsētas izpildkomitejas kompetencē?

Vārtsarga naminā mājas vietu ir atradis Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs. Tā patlaban ir vienīgā iestāde pilsētā, kas praktiski saimnieko, tas ir — apdzīvo, vienīgo celtni no šī arhitektūras pieminekļa kompleksa.

Par izcila ampīra stila parauga būvi — kapelu — atbild rajona kultūras nodaļa. Sogad muzeja ēkai un reizē arī kapelai tiks pievadīta siltumtrase. Nākotnē šeit būs izstāžu zāle. Pagaidām gan nav īsti zināms, cik attālā nākotnē tas būtu gaidāms. Jāpiebilst, ka padomju varas pirmajā pastāvēšanas laikā (līdz 1920. gada 13. janvārim) šeit bija ierīkots kultūrizglītības klubs «Tuvāk gaismail». Vai, sagaidot Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 70. gadadienu, nevaizdēja savlaicīgi padomāt par šī ne tikai arhitektūras, bet arī vēstures pieminekļa likteni?

Komplekss nav iedomājams bez parka, bet tā liktenis allaž ir bijis mūsu klupšanas akmens. Savā laikā, nepārdomāti saimniekojot, ar neveiksmīgiem aleju stādījumiem tika izpostīta Lielās lauces alnava, tad bojā aizgāja savdabīgie tiltiņi, tagad — mirst vecie koki, aizsērē ūdensvirsma.

Par parka atjaunošanas projektiem ir runāts gadiem ilgi, bet vezums vēl aizvien uz vietas. Un tā laikam būs tik ilgi, kamēr mēs visi neapzināsimies sevi par īstiem saimniekiem. Bet pagaidām mēs esam tikai talcīnieki. Pie tam — diezgan kūtri. Turklāt ar talkām var tikai izlidzēt, pietušet acis kritamos

«Cerību logs».

I. PLICA foto

trūkumus, bet ne glābt dzīvu organismu. Parks ir dzīvs organisms. Par to, šķiet, divu domu nevar būt.

Riebiņu muižas kompleksā ietilpst dzīvojamā ēka un bijuši klēts, kura dega 1977. gadā. Tagad tā ir avārijas stāvoklī. Ko domā vietējās saimniecības vadība, ciema izpildkomiteja, lai šie objekti netiktu izsvītroti no kultūras pieminekļu saraksta? Protams, izsvītrot būtu visvienkāršāk. Bet ceram, ka to nepieļaus agrofirma «Krasnij Oktjabrj» gods un parādītā lielā aktivitāte jaunu kultūras formu meklējumos. Šeit novitātes nav vajadzīgas, vienkārši — saimnieciski jāizturas pret esošām kultūras vērtībām, kā jau labam saimniekam tas piedien.

Par īstiem vēstures mantojuma saimniekiem sevi negrib apzināties galēnieši. Loti sliktā stāvoklī ir Galēnu muižas celtnes, parks. Šis 19. gadsimta apbūves ansamblis ir viens no pašākajiem Latgalē. Šeit drīzāk jāsaka — bija. Un tikai īsts zinātnis spēš nesakoptājā parkā atrast tūristu celvedī minētās 14 eksotu ķoku un krūmu sugas. Ja M. Gorkija kolhozs nav spējīgs veikt šī ansambļa restaurāciju, tad pēdējais laiks padomāt par tā konservāciju.

Šeit vēlreiz atsauksimies uz likumu:

«Vēstures un kultūras pieminekli restaurējami, konservējami un remontējami tikai ar valsts pieminekļu aizsardzības iestāžu atļauju un to kontrolē».

Vēl jo mazāk sevi par mantiniekiem apzinās kolhozs «Dzintars», kura pārzinā tagad atrodas bijušās Arendoles muižas apbūves komplekss (tajā ietilpst

dzīvojamā ēka, stāļi — kūtis un klēts). Kopš likvidēta Amulu skola, šīs celtnes ir pamestas likteņa varā. Šeit vienīgais saimnieks — lieti un vējš. Vai šo pieminekli nesagaida tāds pat liktenis kā bijušās Anspaku muižas medību pili?

Muzeju un kultūras pieminekļu zinātniskās pētniecības padomes slēdziens nu pavisam bēdīgs:

«Bijusi medību pils jau ilgāku laiku atrodas avārijas stāvoklī, tāpēc tās atjaunošana vairs nav lietderīga. Izpostītās pārsegas un konstrukcijas apdraud nejauso apmeklētāju dzīvību un prasa bijušās medību pils tūlītēju attīrīšanu un drupu savešanu kārtībā. Attīrītās un sakoptās drupas var izmantot kā dabisku dekorāciju dažādu kultūras pasākumu organizēšanā (šeit varētu rīkot brīvdabas izrādes, koncertus, masu svētkus utt.)».

Šeit minējām tikai daļu no mūsu rīcībā esošajiem (vai jau neesošajiem) vēstures pieminekļiem. Zudumi, kas radušies pēdējos desmit gados, ir patiešām lieli un, diemžēl, lielākoties neatgriezeniski. Mēs nezīnām daudz rajona arhitektūras pieminekļu autoru (arhitektu, celtnieku) vārdus. Te darbs pētniekiem. Tikpat anonīmi parasti paliek arī arhitektūras pieminekļu postītāji, iznīcinātāji.

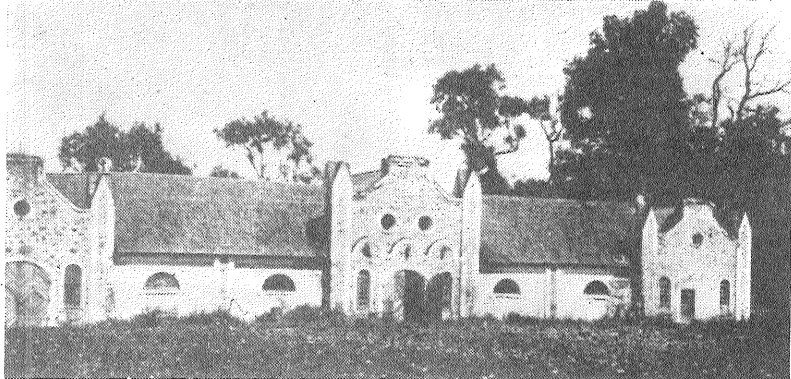
Varbūt tagad, lielajā pārmaiņu laikā, mēs beidzot visi kopā neesam katrs atsevišķi sāksim apzināties sevi par kultūras mantiniekiem? Par saimniekiem.

I. PLICS,

pieminekļu aizsardzības inspektors;

V. ROMANOVSKIS

Redaktors V. PETROVS

Zirgu štalls 1949. gadā.

PODGURSKA foto

Mūsu kalendārs

Izstāde, atceres...

15. APRILIS —

ATA KRONVALDA 150. DZIMŠANAS DIENA

«Vēstule», «zinātne», «nākotne»... Šie un daudzi citi vārdi latviešu valodā parādījušies, pateicoties Atim Kronvaldam. Ceļu uz savas tautas atdzimšanu viņš redzēja dzimtās valodas pilnveidošanā, tās atbrīvošanā no ģermānismiem, tautas skolu tīkla paplašināšanā un dažādu progresīvo biedrību un organizāciju izveidošanā. Par viņa aktīvo darbību šajā sfērā stāsta republikas ZA Fundamentālās bibliotēkas J. Mišina nodaļa iekārtotā izstāde. Ekspozīcijā, kas veltīta pazīstamā latviešu publicista, valodnieka un pedagoga 150. dzimšanas dienai, iekļauti viņa manuskripti, vēstules, grāmatas un portreti.

A. Kronvalda atstātās piezīmes un vēstules liecina par viņa novatorisko pieeju mācību grāmatu sastādīšanai un skolotāja darbam. Kādā vēstulē viņš rakstā: «Matemātikā strādājot, man ienāk prātā sarakstīt labu matemātikas grāmatu, vēsturi lasot, man gribētos sastādīt jaunu plānu vēs-

tures mācībai.» Bijusi iecere veidot un izdot «Skolas Avīzi». Saglabājušies viņa konспекти matemātikā, fizikā un botānikā, materiāli iekārtotajai lasāmgrāmatai. Izstādes unikālo eksponātu vidū ir 1789. gadā izdotais Vecā Stendera Latviešu valodas leksikons, kurā A. Kronvalds atstājis piezīmes un papildinājumus savā smalkajā rokrakstā.

Ata Kronvalda devumu atzīmēja arī nesen republikā notikušā pirmo valodas svētku dalībnieki. Viņam bija veltīta P. Stučkas Latvijas Valsts universitātes Filoloģijas fakultātē organizētā zinātniskā konference. Taču galvenie Ata Kronvalda atceres dienu notikumi risinās šodien Vecpiebalgā, kur aizritēja pēdējais viņa raženā darba posms un kur 37 gadu vecumā aprāvās viņa mūža pavediens.

Z. BALODE

(LATINFORM)

VIETĒJO
RADIORAIĪJUMU
PROGRAMMA

14. aprīlī plkst. 12.40

◆ Rajona darba kolektīvu gatavošanās komunistiskajai sestdienas talkai.

◆ Deputāti un pārkārtošanās. Pie mikrofona Līvānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs P. Bortulis.

◆ Atturība — dzīves norma!

PARDOD māju Preiļos. Zvanīt pa telefonu 21693.

PREIĻU RAJONA
SADZĪVES PAKALPOJUMU
KOMBINĀTĀ
LĪVĀNU UN PREIĻU
APAVU
REMONTDARBNICAS

labo apavus saīsinātos termiņos.

Aicinām savlaicīgi salabot pavasara un vasaras sezonas apavus.

Administrācija

LĪVĀNU EMBK SPECIALIZETAJAI PARVIETOJAMAJAI
MEHANIZETAJAI KOLONNAI

darbam izbraukumā (komandējumā) uz Slavutiču

steidzīgi vajadzīgi

4. — 5. kategorijas mūrnieki.

Vidējā izpelņa, kāda pēdējos trijos mēnešos pienākusies iepriekšējā darba vietā, tiek saglabāta 75 procentu apmērā. Ir arī 25 procentu piemaksa komandējumā nopelnītajam.

Pieteikties kadru daļā. Telefons 43938.

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI!

Ar šā gada 1. maiju iznāk agrofirma «Krasnij Oktjabrj» nedēļas laikraksts «Jaunais Ceļš».

Numura cena — 2 kapeikas. Laikrakstu varēs iegādāties «Preses apvienības» kioskos, kā arī pasūtīt. Abonēšanas maksa gadam — 1 rublis 4 kapeikas.

Laikraksts iznāks sestdienās.

Dzirkstošā saule, silti jo silti Sasildī balto dzimtenes smilti (L. Vāczemnieks)

Izsakām līdzjutību Jānim Kurmam, MĀTI smiltājā izvadot.

K. Marksa kolhoza valde un arodkomiteja

Estrādes ansambļa

«MELOSS»

dziesmu izrāde

«Tik spēle vien»

šī gada 12. aprīlī plkst. 15.00 un 18.00 notiks Preiļu kultūras namā.

Bīlešu iepriekšpārdošana.

Bija mīļa māmuliņa,
Padomiņa devējiņa.
Nu to apsegs zaļas skujuas,
Vēsu smilšu paladziņš.

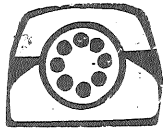
(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjutību Jānim Rubenam, MAMUĻU smiltājā izvadot.

M. Gorkija kolhoza arodkomiteja

Laikraksts «Lenina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstulju nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 22203, fotokorrespondents — 21985, grāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 800 eks. (latv. val. 9 866 eks., krievu val. 3 934 eks.).
1. nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.
Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecībā, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Dauņpils tipogrāfijā 228400, Dauņpils, Valkas ielā 1.
Indekss 68169.
Pās. 557.